

3/10/20

לכבוד תנועת "הדגלים השחורים"

הנדון: הנחיות לקיום מחאה בעקבות התקנות החדשות שאושרו בוועדת חוק חוקה ומשפט ביום 1/10/2020

לכל המפגינות והמפגינים שבת שלום וחג שמח!

מצ"ב מסמך אשר ינסה לתת תמונה משפטית עדכנית לגבי המותר והאסור בעקבות תקנות שעת חירום שאושרו בוועדת חוק חוקה ומשפט של הכנסת לפני יומיים, תקנות שתוקפן עד ליום 18/10/2020 בשעה 14:00 אלא אם כן יוארכו על ידי הוועדה.

ראשית יש להדגיש - מותר להפגין. חופש ההפגנה לא נשלל ולא יכול להישלל היות ומדובר בזכות חוקתית בסיסית לאזרחים במדינה דמוקרטית. תפקיד המשטרה לאפשר זאת ולשמור ולשמור על המפגינים.

ממשלת ישראל קבעה מספר הנחיות שתכליתן למנוע הפגנות המוניות בדגש על ההפגנות בבלפור, תוך מתן הנחיות שיש בהן כדי לפגוע פגיעה קשה בחופש להפגין. מסמך זה מטרתו לחדד את המותר והאסור תחת ההנחיות החדשות. האיסור העיקרי הרלבנטי לענייננו:

איסור על יציאה למחאה במרחק של יותר מ 1000 מטר מהבית בקפסולות של עד 20 אנשים.

יחד עם זאת מותר להתרחק כאשר מדובר בספורט יחידני.

שאלות ותשובות:

- האם 1000 מטר הכוונה לקו אווירי? התשובה לא מונחת בתקנות. מי שיוכיח בבית המשפט שקיבל דו"ח על אף שהיה במרחק של פחות מ – 1000 מ' מביתו סביר שהטענה תתקבל.
- על פי מה המשטרה מודדת את המרחק? התקנות לא קבעו כאמור את האופן שבו המשטרה מודדת. ידוע לנו על מקרים שהשוטרים השתמשו באפליקציית וויז – כאמור, הם לא הוסמכו לכך ולכן אין כרגע שום החלטה משפטית שמאשרת את הוויז כדרך המקובלת למדידת מרחק (לכן למשל טענה על הבדל בין וויז לגוגל מפות יכולה תיאורטית להתקבל).
- מה המרחק שיש לשמור בין הקפסולות (אם מגיעים יותר מ – 20 איש למקום הפגנה). אין תשובה ברורה בתקנות. אנחנו ממליצים על שמירת מרחק של כ-5 מטר בין הקפסולות על מנת שגם בעין יראו את ההבדל בין הקפסולות ולא ניתן יהיה לטעון על התקהלות.
- האם מודדים 1000 מטר מהבית או משער הקיבוץ? כאמור התקנות לא נותנות תשובה. לדעת הח"מ, בהנחה שהקיבוץ מוגדר קפסולה בפני עצמה, זה סביר והגיוני למדוד 1000 מטר משער היישוב ולהגדיר את הקיבוץ כולו "בית". זו שאלה שייתכן ובית המשפט יצטרך לתת עליה תשובה משפטית מוסמכת.
- האם משפחה גרעינית נספרת לקפסולה, כלומר האם 20 איש נספרים פר קאפיטה (פר ראש בקפסולה) או שמשפחה גרעינית נספרת כיחידה אחת ואז ניתן שיהיו יותר מ – 20 בקפסולה? על פי מיטב הבנתי ושיפוטי הכוונה היא 20 איש בקפסולה גם אם מדובר במשפחה גרעינית (לצורך העניין משפחה גרעינית של 40 נפשות צריכה להתחלק לשתי קפסולות).

- שאלה: אני גר עם חברה שלי אבל בתעודת הזהות רשומה כתובת אחרת, מה עושים? אם ניתן להראות חוזה שכירות או מסמך אחר שמעיד על כתובת המגורים מה טוב. אם לא, מציע לחתום על תצהיר מגורים אצל עו"ד.
- האם מותרות צעדות? כן, מותרות צעדות על פי המתווה שנקבע בחוק אולם יש לזכור שתהלוכה חייבת אישור משטרה.
- מה קורה כאשר שוטר מגיע ומכריז על הפגנה לא חוקית? לקצין משטרה ניתנה הסמכות בחוק להכריז על הפגנה לא חוקית. במקרה כזה יש להישמע להוראות השוטרים. במקרה ונתעדכן כי לא הייתה סיבה הגיונית – נטפל בזה משפטית מול המשטרה.
- האם אני חייבת/להזדהות בפני שוטר? התשובה חיובית. יש בגי"ץ שדן בימים אלה בסוגיה אולם בשלב זה יש חובה לאזרח/ית להזדהות בפני שוטר (ואין למעשה סיבה להימנע מכך).
- קיבלתי דו"ח – מה עושים? בימים אלה אנו עוסקים בהקמת תשתית לטיפול קבוצתי בדוחות. נעדכן בקבוצות כאשר התהליך יושלם, בינתיים לתעד את האירוע ככל הניתן ולהמתין לקבלת הדו"ח (בדרי"כ בדואר). לבקש להישפט ולהעביר לנו את פרטי האירוע. מומלץ לקחת פרטים של אנשים שהיו עדים למקרה לטובת המשך הטיפול המשפטי.

גונן בן יצחק עו"ד